

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 216/03-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. Dž., bytom M., zastúpenej advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 44 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nečinnosťou mesta Michalovce a jeho odmietaním zrušiť svoje rozhodnutie sp. zn. ÚRaŠSS-3201/94 zo 16. decembra 1994 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. Dž. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 6. augusta 2003 doručené podanie Ing. M. Dž. (ďalej len „sťažovateľka“), bytom M., zastúpenej advokátom JUDr. T. Š., K., označené ako „Sťažnosť pre porušenie základných práv chránených článkami 19 ods. 2), 20 ods. 1) a 44 ods. 1) Ústavy SR a článkami 8/1 Dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd“ s prílohami. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľka je spoluvlastníčkou rodinného domu v M., avšak od roku 1994 podľa jej tvrdení dochádza k porušovaniu označovaných základných práv a slobôd negatívnymi vplyvmi (predovšetkým hlukom a krikom) spôsobenými prevádzkou espressa nachádzajúceho sa neďaleko jej domu. Vlastníkom nehnuteľnosti je firma EKA Piller a túto činnosť vykonáva na základe rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Michalovce, oddelenia územného rozvoja a štátnej stavebnej správy, zo 16. decembra 1994 sp. zn. ÚRaŠSS-3201/94. Sťažovateľka svojou sťažnosťou napáda mesto Michalovce, pretože aj keď sa pred jeho rôznymi orgánmi viackrát pokúšala o zmenu takéhoto pre ňu negatívneho stavu, neuspela, keďže *„napriek námietkam adresovaným orgánom mesta, polícii a pod. nedochádzalo k zlepšeniu situácie. Naopak porušovanie mojich práv gradovalo“*. Pokiaľ ide o dôvody, pre ktoré sa sťažovateľka obracia priamo na ústavný súd, argumentuje tým, že *„podľa čl. 127 ods. 1) Ústavy SR, ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.*

Z hľadiska tohto ustanovenia je potrebná úvaha o právomoci ústavného súdu v takejto veci.

Zákonnou transformáciou čl. 19 ods. 2) Ústavy SR a čl. 20 ods. 1) ústavy je sčasti ustanovenie § 127 Občianskeho zákonníka. Podľa ods. 1) tohto ustanovenia vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práva. Preto... nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom (...) Občianskoprávnou žalobou negatívneho typu sa možno domáhať, aby sa imisii zdržal vlastník veci. Vzhľadom však na situáciu, že jednak mesto Michalovce nie je vlastníkom objektu, najmä však vzhľadom na to, že všetky tieto mnou popísané imisie a zásahy do môjho práva spôsobujú sčasti personál a sčasti zákazníci pohostinstva, nie je pre mňa východiskom odstraňovať následky, ak naďalej bude existovať ich príčina. V tomto smere je jednoznačnou príčinou porušovania mojich základných práv samotná existencia pohostinstva, vychádzajúca z rozhodnutia odporcu o jeho povolení. Som preto toho názoru, že obsahom a dôvodom občianskoprávnej žaloby z akéhokoľvek titulu môže byť iba tvrdenie o porušovaní právneho predpisu škodcom, ktorá žaloba však musí rátať s vykonateľnosťou prípadného súdneho rozhodnutia. Od všeobecného súdu nemôžem

žiadať, aby zaviazal mesto Michalovce zrušiť rozhodnutie, vydané v súlade s jeho kompetenciami. Keďže - opätovne zdôrazňujem - s určitosťou možno tvrdiť, že vlastník alebo prevádzkovateľ pohostinstva nemá reálnu možnosť zabrániť svojim hosťom v správaní, ktoré predstavuje podstatnú časť zásahov, môže byť so mnou v právnom vzťahu iba príslušný orgán resp. subjekt samosprávy s príslušnou právomocou. S určitosťou teda možno tvrdiť, že pred „iným súdom“ by som nemohla docieľiť požadovaný stupeň právnej ochrany, pretože ide v pravom slova zmysle o základnoprávnu ochranu podľa namietnutých článkov.“

Na základe uvedeného sťažovateľka požiadala, aby ústavný súd nálezom rozhodol takto:

„1) Mesto Michalovce svojou nečinnosťou a odmietaním zrušiť svoje rozhodnutie sp. zn. Ura ŠSS-3201/94 zo dňa 16. 12. 1994 o zmene užívania obchodného centra v M. porušilo základné práva sťažovateľky, chránené čl. 8 ods. 1) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru, čl. 19 ods. 2), čl. 20 ods. 1) a čl. 44 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky;

2) Uvedené rozhodnutie sa zrušuje;

3) Mesto Michalovce je povinné zaplatiť sťažovateľke z titulu primeraného zadosťučinenia 2.000.000,- Sk. Mesto je povinné túto sumu vyplatiť sťažovateľke do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu.

4) Ústavný súd priznáva sťažovateľke právo na náhradu trov advokátskeho zastúpenia, ktoré budú vyčíslené v písomnom vyhotovení Nálezu.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s účinnosťou od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky

č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Osobitne sa zamerlal na posúdenie svojej právomoci na rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky a skonštatoval, že v danom prípade daná nie je. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, ako aj z jej petitu ústavný súd predovšetkým zobral do úvahy, že účinnej ochrane vlastníckeho práva nezodpovedá povinnosť štátneho alebo samosprávneho orgánu zrušiť alebo zmeniť svoje povolenie na výkon konkrétnej podnikateľskej činnosti len na základe nespokojnosti vlastníka s negatívnymi dopadmi takejto činnosti na riadny výkon jeho vlastníckeho práva. Samotná nespokojnosť sťažovateľky, resp. jej tvrdenia o negatívnom zasahovaní do jej vlastníckeho práva označeným subjektom preto ani nemôžu bez ďalšieho predstavovať postačujúci základ pre rozhodnutie príslušného orgánu mesta Michalovce o zrušení označeného rozhodnutia.

Každému rozhodnutiu o zákaze a/alebo prípadnom obmedzení činností negatívne zasahujúcich do vlastníckeho práva musí predchádzať konanie pred príslušným orgánom štátu, v ktorom je potrebné objektívne posúdiť, či činnosť, na ktorú bolo vydané povolenie, je vykonávaná v súlade s jeho podmienkami, ako aj to, či výkon takejto činnosti je v súlade s platnými predpismi zdravotníckej, vodohospodárskej, stavebnej povahy, prípadne osobitnými predpismi na ochranu životného prostredia. Tieto náležitosti však objektívne spĺňa konanie pred všeobecnými súdmi o ochrane vlastníckeho práva podľa § 126 a nasl. Občianskeho zákonníka (ktoré poskytuje každému vlastníkovi ochranu pred zasahovaním do jeho vlastníckeho práva), a nie konanie o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Napriek tomu, že z pripojených príloh sťažovateľky vyplýva, že sa viackrát obrátila na rôzne orgány mesta Michalovce, nijak nedokladovala (a ani netvrdila), že sa obrátila aj na príslušný všeobecný súd so žalobou na ochranu svojho vlastníckeho práva. Z pripojených príloh takisto nevyplýva, že by sa sťažovateľka tiež pokúsila aspoň dočasne riešiť ochranu svojich

základných práv postupom podľa § 5 Občianskeho zákonníka. Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky zistil, že ochranu jej vlastníckemu právu (a naň nadväzujúcim ďalším základným právam podľa ústavy a medzinárodného dohovoru) poskytujú všeobecné súdy v konaní podľa § 126 a nasl. Občianskeho zákonníka, a nie ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2003